

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 2. Quàm malè quidam Fortunam, Casus, aut Fata accusent?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

docet Firmicus Maternus, in cœlo, veteres posuerunt, *bonam Fortunam, & malam Fortunam*. Bonam, quam *ἀγαθὴν τύχην* vocant, 5. ab horoscopo signo; malam, quam *κακὴν τύχην* nominant, 6. ab horoscopo signo constituerunt. Vtramque, vt inquit Pacuuius, *insanam, & cacam, & brutam esse perhibent*. Quis *caca* non indignetur, quæ nihil cernit, quò se applicet? quis non succenseat *insane*, quæ tam atrox & instabilis est, nulla de caussa? quis non irascatur *brute*, quæ dignum, aut indignum nequit internoscere? at, si quid à Deo est, est ab intuente omnia, est à sapiente, est à iusto, est à bono. Necesse est ergo, & ipsum esse bona mente datum. AEquiùs autem etiam mala ferimus, si constet, bona mente profecta.

§. II.

Quàm malè quidam Fortunam, Casus, aut Fata accusent?

Vnde calamitatis suæ remedium habent, qui *Casus* sinistra, atq; inopinatos iracundè ferunt: qui incendia, furta, rapinas, spoliationes, naufragia *Fortune* suæ iniquitati ascribunt; neque vnquam desinunt, *Sortis* suæ temeritatem accusare, identidem dicentes: *malo se astro natos; Fortunam alijs*

B 5 bene

bene velle, sibi nouercam esse; aut superos humana non curare. Deo conscio, omnia contingunt; & sæpe quidem nostram patientiam exercente; sæpissimè autem nostram puniente impietatem. Quid *Fortunam* in jus vocant, quæ culpa caret? quid de *Casibus* queruntur, qui humani sunt, & fiunt, sicut fieri solent; immò sæpe etiam, sicut fieri debent? Quid *Fatum* odiosum esse dicunt, quod eorum delicta non præcedit, sed sequitur? Fortasse enim infelices esse meruerunt? aut, si dispositio illa seriésque causarum, absque eorum peccato, miseras illis aduexit; non aduexit, vt fierent impatientes, sed vt occasionem haberent virtutis exercendæ. Itaq; cum talia incidunt, summi Gubernatoris laudent bonitatem, qui eos aduersis *Casibus* vult erudire, vt Hercules, aut potiùs Iobi & heroës patientia clari fiant, aut, ne nimium secundis rebus se se efferant atque insolescant. In hunc finem *Fortuna* est

Horat. l.
c. 35.

Præsens vel imo tollere de gradu

Mortale corpus, vel superbos

Vertere funeribus triumphos.

Quid ais, Poëta? non *Fortuna*, aut Antij
Diua, sed *Deus* est, qui superbis resistit, eóf-
que

que, cum merentur, deiicit; humilibus autem dat gratiam. Ille est, qui, ab initio, *deposuit potentes de sede, & exaltauit humiles.* **Luc. i. 52.** Non *Casus* id fecit, sed Deus, per *Casum*. Quare qui *Casum* accusant, mordent, lacerant, cani sunt similes, lapidem inuadenti, cum non videt eum, qui proiecit. Itaque si *Casus* in pœnam est, iudici ascribite; si in gratiam, ascribite benefactori, & exclamate: *Commoneatur à facie eius vniuersa terra:* **Psal. 99. 6.** *dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.*

§. III.

Iosephi Patriarchæ, & Saulis regis Fortuna à Deo gubernata.

Vultis videre regnum eius? Vt olim, per ipsum mare, duxit Israëlitas in terram sanctam; ita quotidie adhuc homines, per medios fluctus, per tumentes procellas, per breuia & Syrtes; per prosperos & aduersos casus, ducit ad portum æternæ felicitatis. Nunquid enim innocentissimum Iosephū, per inuidiam, per odia, per coniurationem insidiâsque, & immites fratrum manus, per cisternam, per seruitutem, in quam, pro mancipio venditus est; per impurissimæ leænæ & leænæ calumniam, per diuturnum carcerem (nam tribus annis in custodia fuit deten-